

Zgodność wskaźnika WIBOR i jego stosowania w umowach kredytu z konsumentami z przepisami prawa

Józefów, 18 stycznia 2024

WIBOR jest
zgodny z
rozporządzeniem
BMR

(26) Wszelka swoboda uznania, z jakiej można korzystać w ramach przekazywania danych wejściowych, stwarza możliwość manipulacji wskaźnikiem referencyjnym. Gdy dane wejściowe są danymi dotyczącymi transakcji, swoboda uznania jest mniejsza, a zatem możliwość manipulowania danymi jest ograniczona. **Administratorzy wskaźników referencyjnych powinni zatem, co do zasady, stosować, tam gdzie jest to możliwe, rzeczywiste dane wejściowe dotyczące transakcji, ale mogą wykorzystywać również inne dane, jeżeli dane dotyczące transakcji nie są wystarczające do zapewnienia rzetelności i dokładności wskaźnika referencyjnego lub są do tego celu nieodpowiednie.**

Art. 11 ust 1 pkt a: danymi wejściowymi są dane dotyczące transakcji, jeżeli są dostępne i adekwatne; **jeżeli dane dotyczące transakcji nie są wystarczające lub adekwatne do dokładnego i wiarygodnego odzwierciedlenia rynku lub realiów gospodarczych, których pomiar jest celem danego wskaźnika referencyjnego, można wykorzystać dane wejściowe niebędące danymi dotyczącymi transakcji, w tym ceny szacunkowe, kwotowania i zatwierdzone kwotowania lub inne wartości;**

Załącznik nr 1, czyli kaskada danych

← → ↻ 🔒 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:02016R1011-20210213&from=EN#tocId92 🔍 ☆ 🏠 🗑️ Brak synchronizacji

Początek
ZEZWOLEN, REJESTRACJA I NADZOROWANIE ADMINISTRATORÓW
ROZDZIAŁ 1 - Udzielanie zezwoleń i rejestracja
ROZDZIAŁ 2 - Współpraca w zakresie nadzoru
ROZDZIAŁ 3 - Rola właściwych organów
TYTUŁ VII - AKTY DELEGOWANE I WYKONAWCZE
TYTUŁ VIII - PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE
ZAŁĄCZNIK I
WSKAŹNIKI REFERENCYJNE STÓP PROCENTOWYCH
ZAŁĄCZNIK II
ZAŁĄCZNIK III

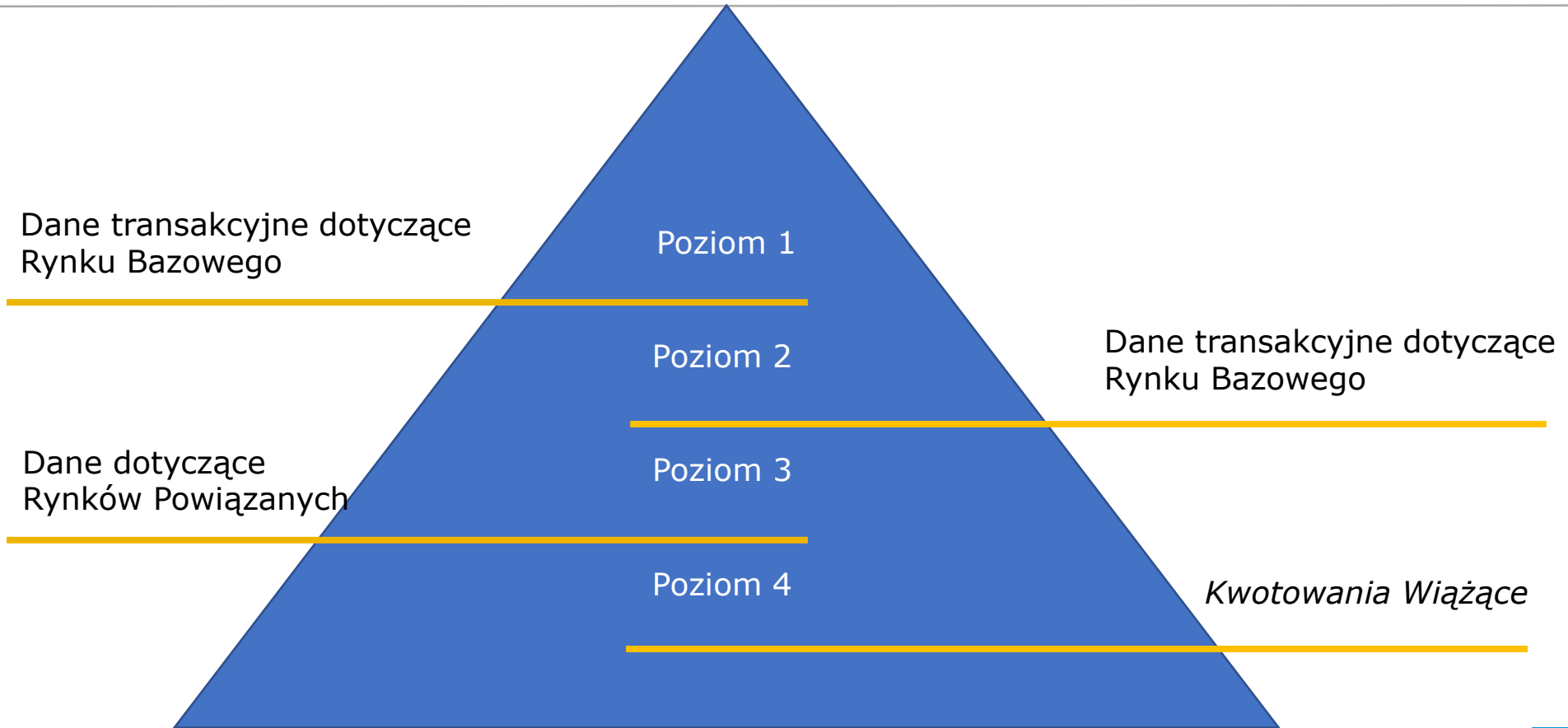
ZAŁĄCZNIK I

WSKAŹNIKI REFERENCYJNE STÓP PROCENTOWYCH

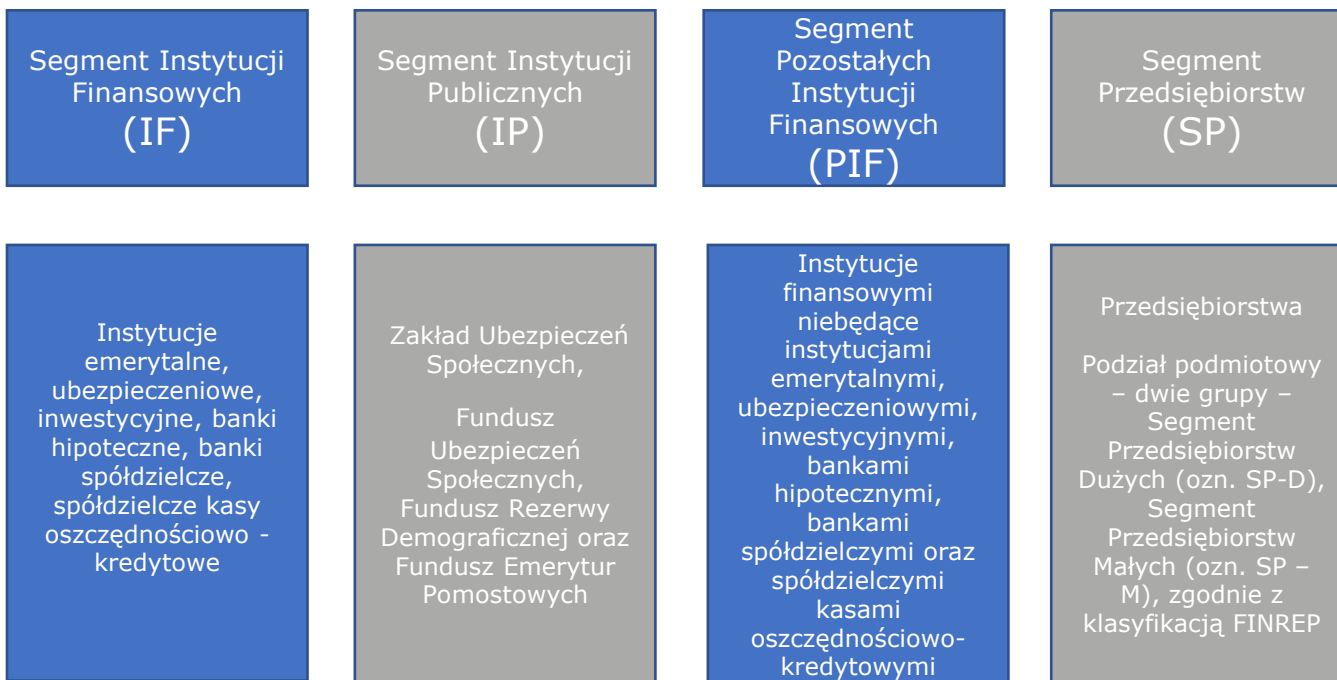
Dokładne i wystarczające dane

- Na potrzeby art. 11 ust. 1 lit. a) i c) przyznaje się, co do zasady, pierwszeństwo korzystania z następujących danych wejściowych:
  - transakcje dokonywane przez podmiot przekazujący dane na danym rynku, którego pomiar jest celem wskaźnika referencyjnego, lub, jeżeli nie jest to wystarczające, transakcje dokonywane przez niego na rynkach powiązanych takich jak:
    - rynki niezabezpieczonych depozytów międzybankowych,
    - inne rynki depozytów niezabezpieczonych, w tym certyfikatów depozytowych i komercyjnych papierów dłużnych, oraz
    - inne rynki, takie jak rynki jednodniowych transakcji swap na rynku międzybankowym (overnight index swaps), transakcji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, walutowych transakcji terminowych, kontraktów terminowych i opcji na stopę procentową, pod warunkiem że transakcje te spełniają wymogi dotyczące danych wejściowych określone w kodeksie postępowania;
  - uwagi podmiotu przekazującego dane dotyczące transakcji dokonywanych przez osobę trzecią na rynkach określonych w lit. a);
  - zatwierdzone kwotowania;
  - orientacyjne kwotowania lub oceny eksperckie.
- Na potrzeby art. 11 ust. 1 lit. a) i art. 11 ust. 4 dane wejściowe mogą być korygowane.
Dane wejściowe mogą być w szczególności korygowane poprzez zastosowanie następujących kryteriów:
  - odstępu czasowego pomiędzy dokonaniem transakcji a przekazaniem danych wejściowych oraz wpływu wszelkich zdarzeń rynkowych pomiędzy dokonaniem transakcji a przekazaniem danych wejściowych;
  - interpolacji lub ekstrapolacji z danych dotyczących transakcji;
  - korekt w celu odzwierciedlenia zmian w zdolności kredytowej podmiotów przekazujących dane oraz innych uczestników rynku.

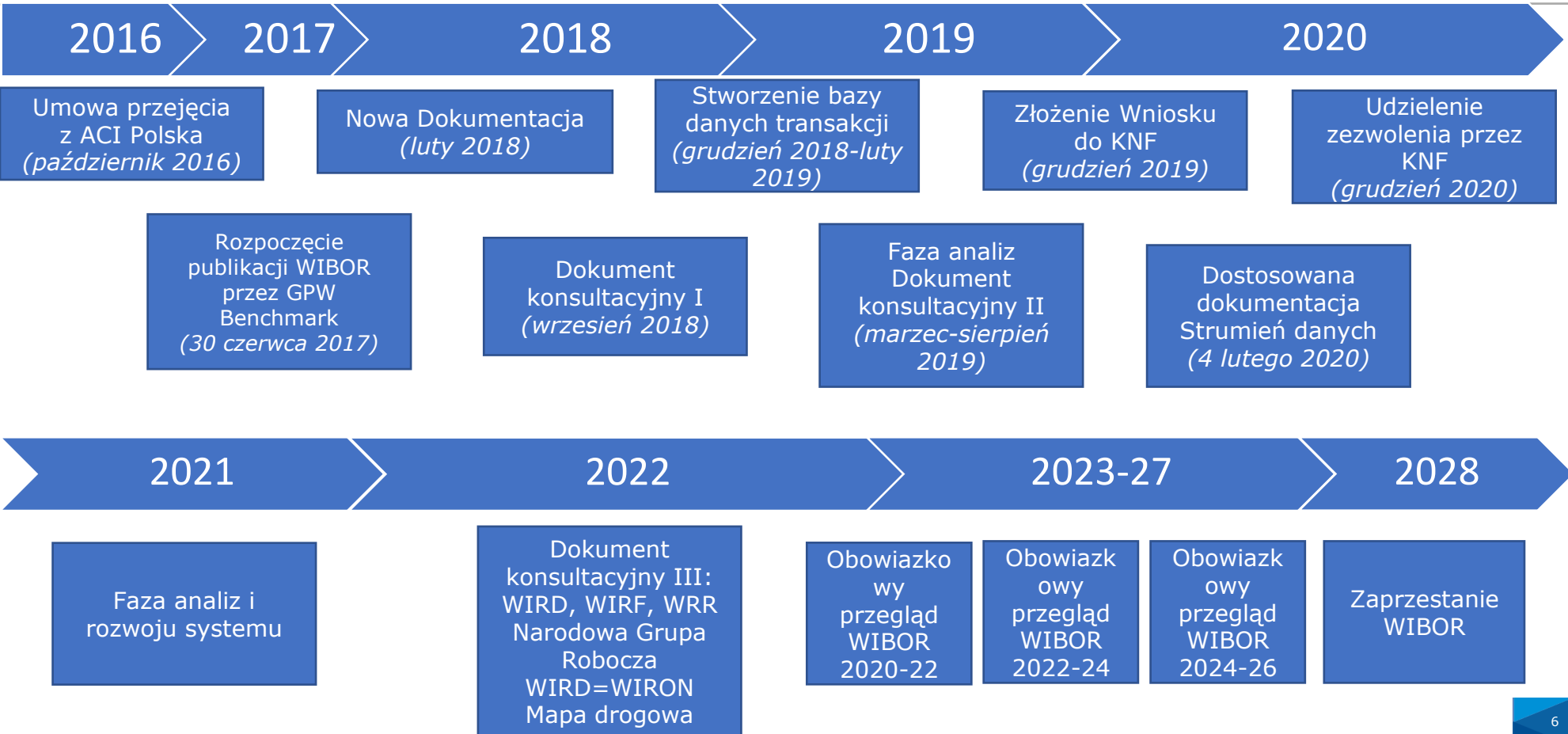
Poziomy Metody Kaskady Danych

- W ramach prac analitycznych przeprowadzonych w związku z Dostosowaniem stawek referencyjnych WIBID/WIBOR do wymogów Rozporządzenia BMR, zakres rynków, mogących hipotetycznie spełniać funkcje Rynków Powiązanych, obejmował następujące Segmenty:

Fazy Procesu Dostosowania WIBOR

Transakcyjność WIBID/WIBOR

- Poziom Transakcyjności to wyrażony procentowo udział przekazanych przez Uczestników Fixingu Kwotowań Modelowych, tj. przygotowanych w oparciu o dane transakcyjne na podstawie Metody Kaskady Danych, w ilości Kwotowań ogółem w danym miesiącu.

- Historia danych dot. Poziomu Transakcyjnego obrazuje reakcję rynku pieniężnego będącego przedmiotem pomiaru przez Stawkę Referencyjne WIBID i WIBOR na istotne zdarzenia rynkowe.

- Od marca 2020 r. miał miejsce spadek Poziomu Transakcyjności związany z ogłoszeniem stanu epidemii COVID-19, wprowadzonymi sukcesywnie ograniczeniami w funkcjonowaniu gospodarki oraz z kolejnymi obniżkami w marcu, kwietniu i maju 2020 r. stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego do historycznie niskiego poziomu.

- W okresie tym odbywało się postępowanie licencyjne przed Komisją Nadzoru Finansowego, w wyniku którego w dniu 16 grudnia 2020 KNF udzieliła zezwolenia GPW Benchmark na pełnienie funkcji administratora wskaźników referencyjnych stopy procentowej, w tym kluczowego wskaźnika referencyjnego, jakim jest WIBOR.

- Sytuacja obniżonej transakcyjności utrzymała się aż do listopada 2021 r., kiedy to w następstwie pierwszej podwyżki stóp procentowych w październiku 2021 i podwyżek w kolejnych miesiącach, Poziom Transakcyjności zanotował tendencję wzrostową dla terminów najczęściej stosowanych.

Poziom Transakcyjności - oficjalny

MIESIĄC	ON	TN	SW	2W	1M	3M	6M	1Y
luty 2020	99	25	12	25	42	31	6	1
marzec 2020	93	28	12	26	43	25	7	0
kwiecień 2020	97	25	12	26	40	20	7	0
maj 2020	92	15	13	31	39	26	2	0
czerwiec 2020	73	8	14	22	31	18	0	0
lipiec 2020	87	11	8	13	22	20	0	0
sierpień 2020	83	11	4	9	20	13	0	0
wrzesień 2020	81	9	6	9	16	10	0	0
październik 2020	89	8	5	9	17	11	0	0
listopad 2020	84	3	7	10	15	10	1	0
grudzień 2020	80	1	5	10	10	8	2	0
styczeń 2021	81	0	6	9	11	8	2	0
luty 2021	83	0	9	7	11	11	3	0
marzec 2021	81	2	5	6	16	7	4	0
kwiecień 2021	82	2	4	4	12	12	6	0
maj 2021	88	0	5	8	15	11	5	0
czerwiec 2021	86	6	2	4	16	7	4	0
lipiec 2021	84	4	5	3	18	9	3	0
sierpień 2021	84	5	4	2	12	8	2	0
wrzesień 2021	87	9	5	3	14	15	3	0
październik 2021	95	10	4	5	16	10	4	6
listopad 2021	92	10	6	11	28	37	22	11
grudzień 2021	93	4	7	12	16	12	3	2
styczeń 2022	95	3	7	11	15	14	5	7
luty 2022	93	2	5	12	16	15	4	0
marzec 2022	95	3	1	17	28	33	18	5
kwiecień 2022	92	2	12	26	34	23	19	11
maj 2022	92	5	9	20	35	20	15	3
czerwiec 2022	98	4	10	21	35	12	9	7
lipiec 2022	90	29	11	24	41	18	8	3
sierpień 2022	99	42	19	34	42	15	4	0
wrzesień 2022	98	46	20	31	43	13	7	0
październik 2022	98	45	12	36	48	44	28	3
listopad 2022	97	15	10	41	50	23	11	12
grudzień 2022	96	24	11	32	40	11	5	2
styczeń 2023	97	24	14	32	49	20	7	4
luty 2023	99	27	9	26	47	23	3	3
marzec 2023	90	8	11	34	42	19	3	0
kwiecień 2023	94	13	12	35	41	17	2	0
maj 2023	90	8	18	41	46	13	1	0
czerwiec 2023	95	8	18	40	37	12	4	3
lipiec 2023	93	9	18	44	39	16	7	9
sierpień 2023	97	12	28	51	45	22	1	0
wrzesień 2023	89	8	24	54	52	19	5	7
październik 2023	91	5	15	46	50	16	1	1
listopad 2023	97	4	17	42	54	20	7	5
grudzień 2023	92	2	18	48	52	27	1	0

- [Oświadczenie administratora Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR®](#)
- [Zestawienie kluczowych terminów, dotyczących Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR®](#)
- [Regulamin Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR®](#)
- [Kodeks Postępowania Uczestników Fixingu WIBID® i WIBOR®](#)
- [Wyciąg z Procedury przeglądu i zmiany metod wskaźników referencyjnych stóp procentowych](#)
- Procedura Przekazywania Danych (PPD)
- [Specyfikacja Kwotowań Modelowych](#)
- [Rekomendacja Administratora w zakresie Kwotowań Wiążących](#)
- [Polityka zarządzania konfliktami interesów w GPW Benchmark](#)
- [Poziom Transakcyjności Stawek Referencyjnych WIBID® i WIBOR®](#)
- Raporty z rewizji danych
- Materiały i analizy (dokumenty konsultacyjne, dane dotyczące cyklicznego przeglądu)
- Komunikaty

Lista zarzutów wobec WIBOR

- WIBOR nie może mierzyć rynku międzybankowego, bo jest na nim zbyt mało transakcji (To organ nadzoru wydając decyzję o dopuszczeniu wskaźnika ocenia, czy wskaźnik może mierzyć rynek zgodnie ze swoją definicją)
- WIBOR jest wyznaczany w oparciu o kwotowania, a nie o transakcje (WIBOR jest wyznaczany zarówno w oparciu o transakcje jak i kwotowania, kwotowania są dopuszczalnym rodzajem danych wejściowych)
- Banki nie mogą stosować wskaźnika, w którego panelu uczestniczą (BMR wprost dopuszcza taką możliwość; nie można zbudować wskaźnika stopy procentowej bez danych od banków)
- WIBOR nie jest przejrzysty (informacje o WIBOR są dostępne na stronie GPWB; WIBOR jest zrozumiały, dostępny, weryfikowalny, obiektywny)
- Konsument nie był informowany o ryzyku stopy procentowej; był wystawiony na nieograniczone ryzyko stopy procentowej (kalka rozumowania ze spraw frankowych; ustawa o kredycie hipotecznym dopuszcza stosowanie zmiennej stopy)
- WIBOR przed wejściem w życie BMR był niezgodny z prawem (z jakim prawem?, czyli meandry rozumowania a contrario; TSUE Gomez del Moral)
- WIBOR mógł być manipulowany w celu zawyżenia rat (manipulacji trzeba dowieść)
- WIBOR nie odzwierciedla kosztów pozyskania kapitału (celem WIBORu jest pomiar rynku międzybankowego)

Stanowisko
judykatury w
przedmiocie
dopuszczalności
stosowania
oprocentowania
opartego o
wskaźnik WIBOR

Brak abuzywności klauzuli przewidującej stosowanie mechanizmów rynkowych (wyrok SA w Lublinie z 6.07.2022 r., I Aca 79/22)

Model oprocentowania wskaźnikiem referencyjnym jako pożądana praktyka obrotu bankowego (wyrok SA w Poznaniu z 27.04.2023 r., I ACa 368/22)

Brak spełnienia przesłanki naruszenia interesu konsumenta, jeśli przedsiębiorca stosuje w umowie kryteria obiektywne, niezależne od jego woli (wyrok SA w Katowicach z 9.03.2023 r., I ACa 822/21)

GPW Benchmark S.A.
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa

www.gpwbenchmark.pl

Zbigniew Minda
Prezes Zarządu

Disclaimer

This presentation has been prepared by GPW Benchmark S.A. for its shareholders, analysts, and other contractors. This presentation has been prepared solely for information and is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell any securities or instruments. This presentation is not an investment recommendation or an offer to provide any services. All efforts have been made to present the data in this presentation; however, some data are derived from external sources and have not been independently verified. No warranty or representation S.A. can be given that information in this presentation is exhaustive or true. GPW Benchmark has no liability for any decisions made on the basis of any information or opinion in this presentation. GPW Benchmark S.A. informs that in order to obtain information about the GPW Benchmark S.A. reference should be made to periodic and current reports published in compliance with applicable provisions of Polish legislation.